

FOLKETINGET

**Børne- og Undervisningsudvalget
Uddannelses- og Forskningsudvalget**

Folketingets Økonomiske Konsulent

Til: Udvalgenes medlemmer
Dato: 13. maj 2015

To analyser fra AE-rådet: Folkeskolens elever har svært ved både dansk og matematik og stadig mange nyuddannede ledige

Sammenfatning

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd har offentliggjort to analyser i maj 2015, der begge omhandler uddannelse.

Mere end hver sjette elev, svarende til 15,9 pct. i samlet gennemsnit, gik ud af folkeskolens 9.klasse i 2014 uden at have bestået hverken dansk eller matematik.

Hver sjette dreng (15,7 pct.) og hver ottende pige (12,6 pct.) med etnisk dansk baggrund bestod ikke hverken dansk eller matematik til folkeskolens afgangsprøve. Ser man på elever med anden etnisk herkomst end dansk, var der flere elever, der ikke bestod begge fag i 2014.

Andelen af ledige nyuddannede i 2014 er uændret i forhold til 2013. Af de personer, der afsluttede deres uddannelse i 2014 var 18,9 pct. ledige 13 uger efter endt uddannelse.

*Udviklingen er præget af et **fald** i ledigheden for faglærte og personer med en mellemlang videregående uddannelse, mens personer med hhv. korte og lange uddannelser oplever en **mindre stigning** i dimittendledigheden.*

1. Indledning

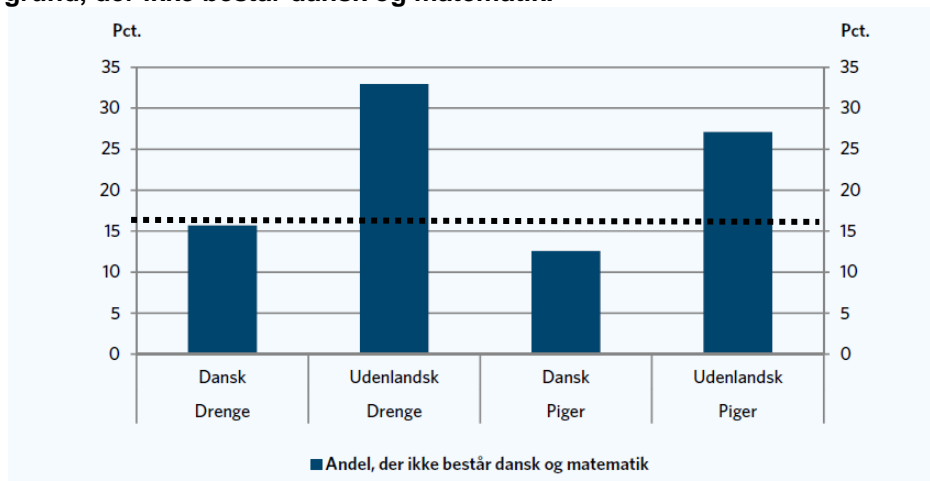
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) har netop udsendt to analyser. Den ene drejer sig om, at hver 6. elev forlader folkeskolen uden at bestå dansk og matematik¹. Analysen blev meget omtalt i pressen. Den anden analyse handler om ledigheden blandt nyuddannede, herunder ledigheden blandt it-folk². I notatet nedenfor, redegøres kort for hovedpunkterne i begge analyser.

2. Hver sjette elev forlader folkeskolen uden at bestå dansk og matematik

AE-rådet har netop offentliggjort en analyse af resultaterne fra folkeskolens afgangsprøve sommer 2014. Af de **70.000** elever der startede i 9.klasse i efteråret 2013, fik 10.900 elever **under 02** i karakter i både dansk og matematik til de afsluttende prøver. Det svarer til, at næsten 16 pct. af folkeskoleeleverne ikke bestod prøverne.

Forklaringen er - ifølge AE - blandt andet, at en meget stor del af eleverne slet ikke går op til prøven i et eller flere fag. Således gik mere end 6.500 af de 10.900 elever slet ikke op til prøven i enten dansk eller matematik eller begge, hvilket svarer til 60 pct. **Figur 1** viser tallene fordelt på køn og etnicitet.

Figur 1: Andel af piger og drenge med hhv. dansk og udenlandsk baggrund, der ikke består dansk og matematik.

Anm.: Den stiplede linje angiver gennemsnittet for alle elever (15,9 pct.)

Kilde: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd

¹ [Hver sjette elev forlader folkeskolen uden at bestå dansk og matematik](#)

² [Høj ledighed blandt nyuddannede it-folk trods melding om mangel](#)

Det ses, at det er knap hver tredje dreng (32,9 pct.) med anden etnisk baggrund, der ikke består både dansk og matematik, mens det gælder for godt 15 pct. af drenge med etnisk dansk herkomst.

Tendensen er den samme blandt pigerne. Her er det hhv. 27 % af piger med anden etnisk herkomst og knap 13 pct. piger med etnisk dansk baggrund, der ikke bestod begge fag. **Den generelle tendens er, at drenge klarer sig dårligere end piger og elever med anden etnisk baggrund klarer sig dårligere end etnisk danske elever.**

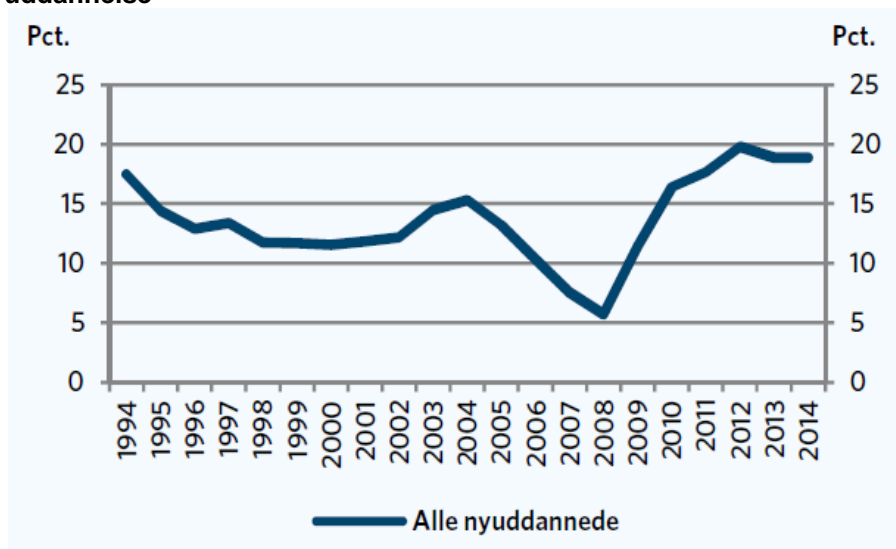
Der er dog en lille forbedring at spore, idet der i **2010** var 16,7 pct. af folkeskoleeleverne, der ikke bestod prøverne.

3. Ledigheden for nyuddannede stadig høj

Ledigheden blandt nyuddannede i 2014 er uændret høj i forhold til 2013. Det skriver AE-rådet i en ny analyse offentliggjort d. 4. maj 2015.

Figur 2 viser udviklingen i ledighedsandelen for nyuddannede siden 1994. Det ses, at efter finanskrisen i 2008/09 er ledigheden steget brat indtil 2010, hvor ledigheden er stabiliseret på ca. 19 pct. for gennemsnittet af de nyuddannede.

Figur 2: Andel nyuddannede, der var fuldtidsledige 13 uger efter endt uddannelse

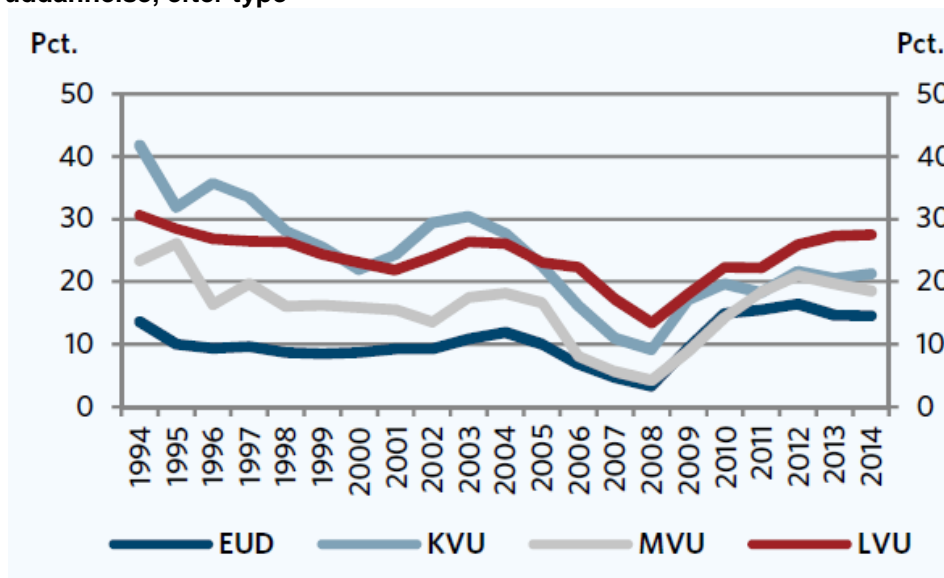

Kilde: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd

I alt er der ca. **13.000 nyuddannede**, der er uden job 13 uger efter endt uddannelse.

Det er dog ikke inden for alle uddannelsesgrupper, at stabiliseringen er afspejlet. Ledigheden for faglærte og personer med en mellemlang videregående uddannelse er **faldet** med hhv. 0,2 og 1,1 pct. point. I samme periode er ledigheden for personer med enten en kort eller lang videregående uddannelse **steget** med hhv. 0,7 og 0,2 pct. point. **Figur 3** viser udviklingen i ledighedsandelen for nyuddannede siden 1994 fordelt på uddannelsesgrupper.

Figur 3: Andel nyuddannede, der var fuldtidsledige 13 uger efter endt uddannelse, efter type

Anm.: Dækker erhvervsuddannede (EUD), erhvervsakademiuddannede (KVV), professionsbachelorer samt universitetsbachelorer, der ikke er fortsat i uddannelse (MVU) samt akademikere (LVU)

Kilde: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd

Ledigheden blandt nyuddannede faglærte (EUD) er 14,5 pct. efter endt uddannelse. Det er et fald på 0,2 pct. point i forhold til 2013. **Det er den laveste ledighedsprocent blandt de nyuddannede**, men der er stor forskel på ledigheden blandt de enkelte faglærte uddannelser. For grafikere er ledigheden 41,6 pct., mens den er 6 pct. for transportuddannede. I bygge- og anlægsbranchen er ledigheden faldet med 1,7 pct. point til 11,6 pct. fra 2013 til 2014. **I alt er der ca. 4.200 nyuddannede faglærte, der er ledige.**

Ledigheden på de korte videregående uddannelser (KVV) var 21,2 pct., hvilket er en stigning på 0,7 pct. point fra 2013. Farmakonomer har den laveste

ledighed på 5,6 pct., mens datamatikere har den højeste på 36,6 pct. **I alt er der ca. 950 ledige inden for den gruppe.**

For personer med en mellemlang videregående uddannelser (MVU) er ledigheden 18,6 pct., et fald på 1,1 pct. point siden 2013. **Sygeplejersker** har stadig den laveste ledighed på 5,4 pct. Lærere og ergoterapeuter har oplevet det største fald i ledigheden på hhv. 5,6 og 9,9 pct. point i forhold til 2013. **I alt er der ca. 3.300 ledige inden for den gruppe.**

Akademikerledigheden (LVU) er fortsat meget høj med 27,5 pct. i 2014. Mere end hver fjerde nyuddannet er ledig 13 uger efter endt uddannelse. Især arkitekter, humanister og teologer oplever høj dimittendledighed på hhv. 41,5 og 36,9 pct. Læger har den absolut laveste ledighed på 3,9 pct. **I alt er der ca. 3.900 nyuddannede ledige akademikere.**

4. Særligt om it-uddannede

It-rekrutteringssituation i Danmark er løbende til debat. DI-TEK, der repræsenterer 300 teknologivirksomheder i Danmark, offentliggjorde i marts 2015 en prognose, der vurderer, at der i 2020 vil mangle 3.000 højtuddannede it- og elektronik kandidater i branchen. **Den aktuelle udækkede efterspørgsel skønnes at være på knap 500 kandidater**, anføres det.

AE's opgørelse af antallet af ledige it-uddannede dimittender fra årgang 2014 viser, at knap hver tredje it-uddannet er ledig 3 måneder efter endt uddannelse. Det gælder også for de nyuddannede med en lang videregående it-uddannelse, hvor 31,8 procent er ledige. Faktisk er ledigheden for denne gruppe steget med 4,9 procentpoint i forhold til 2013, mens ledigheden for dem med en kort- og mellemlang videregående it-uddannelse er faldet med henholdsvis 0,5 og 0,8 procentpoint.

Aktuelt er der ca. 500 personer med en it-uddannelse, der 13 uger efter endt uddannelse **ikke** er kommet i beskæftigelse. Det er nødvendigt, at virksomhederne giver disse personer en mulighed for at få fodfæste på arbejdsmarkedet – især hvis it-branchen mener, at der kommer til at mangle 3.000 it-kandidater i 2020, og at der allerede i dag er en mangel på it-uddannet arbejdskraft, skriver AE-rådet.

Med venlig hilsen

Emma Bang Frich og Niels Hoffmeyer (3602)